הכף וכן היה רבי שמעון 🌣 (בן יוחי) אומר

שלשה סימנין נתנו חכמים באשה מלממה

וכנגדן מלמעלה פגה מלמעלה בידוע שלא

הביאה שתי שערות בוחל מלמעלה בידוע

שהביאה שתי שערות צמל מלמעלה בירוע

רי"ף ורא"ש להחמיר ר' יוחנן וסבי אמרי הלכה כדברי כולן

להחמיר], ג) מעשרות פ"ג מ"ה, ד) [המעיין יראה דטעות הוא מלת לורית וגם

דטעות הוח מנת נורים וגם במשני לימא], ה) [במשנה אימא ר' ישתעאל אמר חלר חלורים וכו'], ו) [מעשרות כ"ג מ"ה], ו) (ג' ר'"ף ולא"ש להחיר ר' יוחקן וסבי

. אמרי הלכה כדברי

מתרי הנכה כדברי כוק להחמיר), א) יבמות פ. ודף לו., ט) [יבמות פ. או.] ב"ב קנה:, י) [בסדר המשנה בני], ט [יבמות לו:], ט [יבמות לו.

ב"ב קנה:], מ) [ע' מוס' יבמות פ: ד"ה עד שיהא].

יכנוות פ. דיים עד שיים:] () [ביבמוס לז. אימא לקמיה דרבא], ס) [ערכין יח:]

ערכין יח:], עו [ערכין יח:], ערכין יח:], ערכין יח:

ערכין יח: כל הענין], פ) [בכורות כז:], ל) [ל"ל

ש [בכתות כו.], ל) כי כי לחר ד"ה ה"ג], ל) ניבמות כ:], ל) [ל"ל בכי בתרא דערכין דף לא.],

תורה אור השלם

1. וּבִמְלאת יְמֵי טְהֶרָה לְבֵן

:12

ק ל והיי פ לוחל השוע בשון הלייה סמג עשין לחשוע שהיי פהי מנשין להייע סיי קנה מעי יב [וברב אלפס שס]: קיא ה מיי שם הלייא ועי בהשגות ובמ"מ ובל"מ סמג שם טוש"ע שם וסי

סתג שם טוש"ע שם וסי קעב סעי ו: קיב ו מיי (הלי) שם ועי בהנ"ל וסתג שם טוש"ע שם סי קנה סעי יג ווברב אלפס שסן:

קיג ז מיי׳ שם [הל"ד] הלי״א טוש״ע שם סעיף יב: קיד ח עי׳ במיי פ״ב מהלי אישות הלי כא:

תום' הרא"ש

הלכה כדברי כולם להחמיר. מספק יומה כחומרי דמר וכחומרי פוסק כחומוי זמר וכחומוי דמר כדפרישית בפרק בנות כותים: איזהו חצר צורית. הקשה ר"ת מהך מתני' מר' ינאי דאמר בפ' השוכר את ינאי דאמר בפי השוכר את הפועלים אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית. ותירץ דחצר קובעת מדרבנן אבל מדאורייתא עד שיראה פני הבית: בת עשרים שנה כו׳. הבית: בת עשרים שנה כוי. יביאו ראיה פי׳ קרובי האשה ואי גרסינן תביא פי׳ היא עצמה ואי גרסינן יביא ראיה פי׳ הבעל אם רוצה לישא אמה או אחותה יביא שזאת היא אילונית והיו קידושיה קידושי טעות: שנה האמורה בקדשיי. בפ״ב דזבחים איכא למ״ד שעות פוסלות בקדשים . דדריש שה תמים זכר כז שנה יהיה שיהו כל הויותיו שנה יהיה שיהו כל הויחדי תם ובן שנה ופריך מי איכא מידי דבשעת שחיטה בן שנה בקבלה והולכה בן שתי שנים. אמר רבא זאת שור שנים. אמו דבא זאת אומרת ששעות פוסלות בקדש"י והשתא מעת לעת של קדשים אינו שוה אחרים דלא בעינן בהו מעת לעת בשעות כדפי׳ לעיל גבי ל' יום איכא יערכין דבעי׳ מעת לעת אף לשעות דדריש התם עד תום שנת ממכרו שנה שלו ולא שנת ממכרו שנה שלו ולא שנת של מנין עולם והדר דריש מימים דבעי' מעת לעת. והקשה ר"מ מאי איצטריך האי קרא גבי קדשים מההוא קרא דדריש קושים מוחות אך א דורש בזבחים בן שנה יהיה דשעות פוסלות ידעינן דלשנתו מנינן דאי מנינן למנין עולם לא משכחת לה רבשחיטה היה בן שנה י ובזריקה היה בן שתים שאם חבור קור וריה בן שונים שאם שחטו סמוך לבין השמשות וזרקו בלילה תיפוק לי משום פסול לילה. ואם זרקו למחר תיפוק לי משום לן. . ותירץ דאיצטריך ההוא קרא ותירץ דאיצטריך ההוא קרא לאשמועינן דפסול משום עברה זמנו ואם עלה ירד כדאמרינן בפ׳ בתרא דזבחים גבי בני יונה שעבר זמנן שאם עלו ירדו. וסד״א . כיון דבשעת שחיטה היה כיון ובשנו שוויטה היה בן שנה וזרקו לא ירד קמ״ל קרא כיון דבשעה שהיתה הקבלה היה יותר מבן שנה אם עלה ירד. ונ״ל דאי לא אם עלה ירד. ונ"ל דאי לא
דידעינן מהכא דבתר שנה
דידעינן מלינן לא הוה
דרשינן מיהיה דשעות
פוסלות וכן גבי בתי ערי
שנתו שלו ולא שנה של
שנתו שלו ולא שנה של
מיני שלה נילא הוה של מניז עולם. ותימה תיפוק לי

לחומרא כדפרישי׳ בפרק בנות כותים (לעיל דף לו.): איזהן חצר (צורית) בו'. קשה לר"ת דנפרק השוכר את הפועלים (ב"מ דף פת.) א"ר ינאי אין הטבל חייב במעשר עד שיראה הכסיף אע"ג דלא התקשקשו וכן כולם. אית דאמרי להחמיר אינה

פני הבית ותירן דמדרבנן חלר קובעת למעשר ומדאורייתא בעינו ראיית פני הכית: בת עשרים כו' יביאו ראיה. פירוש קרובי האשה ואי גרסינן תביא היינו היא בעלמה ואי גרסינן יביא קאי אבעל שיביא ראיה שזו היא אילונית והוו קדושי טעות אם רוצה לישא אחותה:

דברי ב"ה. תימה דבפ׳ הערל (יבמות דף פ.) איתמר אכל חלב מבן י"ב שנה עד י"ח שנה ונולדו בו סימני סריס אמאי שביק דברי ב"ה דאמר כ' שנה ונקט דברי ב"ש ואפי׳ לר׳ אליעזר הזכר כדברי ב״ה והתם איירי בזכר וי"ל דהתם נקט כרבי שהורה בסמוך עד י"ח:

עד רוב שנותיו. ומכאן ואילך גדול הוא והוי ודאי סרים: זימנין דאתו מחמת כו'. יש ספרים 'דגרסי זימנין דנתרן: [ע' תוס' ב"ב קנה: ד"ה הכי גרס ר"ת]: בולן מעת לעת. בפרק שני דובחים (דף כה:) אמר דשעות פוסלות בקדשים וכן בבתי ערי חומה כדמשמע לי (פ"ב דובחים) ולא דמי לאחריני כדאמרינן דלא בעינן בהן מעת לעת לשעות כדפרישית לעיל (דף מד:) גבי ל' יום איכא בינייהו: [ועי׳ תוספות ערכין לא. ד״ה מיוס]:

שתי שערות יביאו ראיה שהוא בן עשרים שנה והוא סרים לא חולץ ולא מיבם אלו דברי בית הלל בית שמאי אומרים זה וזה יבן שמונה עשרה ר' אליעזר אומר הזכר כדברי בית הלל והנקבה כדברי בית שמאי שהאשה ממהרת לבא לפני האיש: גבל ורמינהי יאחד לי בן תשע שנים ויום אחד ואחד לי בן עשרים שלא הביא שתי שערות יאמר רב שמואל בר רב יצחק אמר רב יוהוא שנולדו בו סימני סרים אמר רבא דיקא נמי דקתני והוא סרים ש"מ וכי לא נולדו לו סימני סרים עד כמה יַּתני ר' חייא יעד רוב שנותיו כי אתו לקמיה דרבי יחייא אי כחיש אמר להו אבריוה אי בריא אמר להו אכחשוה דהני סימנים זימנין דאתו מחמת כחישותא זימנין דאתו מחמת בריאותא ®אמר רב הלכתא בכולי פרקא מעת לעת ועולא אמר דתנן תנן ודלא תנן לא תנן בשלמא לעולא היינו דקתני הכא יום אחד והכא לא קתני אלא לרב ליתני ועוד תני רבי יוםי בן כיפר אומר משום רבי אליעזר ישנת עשרים שיצאו ממנה שלשים יום הרי היא כשנת עשרים לכל דבריה וכן הורה רבי בלוד שנת שמנה עשרה שיצאו ממנה שלשים יום הרי היא כשנת שמנה עשרה לכל דבריה בשלמא דרבי ודרבי יוסי בן כיפר לא קשיא הא כבית שמאי הא כבית הילל אלא לרב קשיא תנאי היא דתניא יישנה האמורה בקדשים שנה האמורה בבתי ערי חומה שתי שנים שבשדה אחוזה שש שנים שבעבד עברי וכן שבבן ושבבת כולן מעת לעת שנה האמורה בקדשים מנא לן ®אמר רב אחא בר יעקב אמר קרא יכבש בן שנתו שנתו שלו ולא שנה של מנין עולם שנה האמורה בבתי ערי חומה מגלן אמר קרא יעד תום שנת ממכרו ממכרו שלו ולא

שנת של מנין עולם שתי שנים שבשדה אחוזה מנלן אמר קרא במספר לקוי ובשרו מחליק: כי אסו לקמיה דר' חייא. בן עשרים שנה שלא הביא: בכוליה פרקא מעם לעם. חשבינן לה שנה ולא בתר מנין

שנתמעך הכף מאי כף אמר רב הונא "מקום תפוח יש למעלה מאותו מקום כיון שמגדלת מתמעך והולך שאלו את רבי הלכה כדברי מי שלח להו ברברי כולן שלהחמיר רב פפא ורב חיננא בריה דרב איקא חד מתני אהא וחד מתני אחצר צורית דתנן יאיזוהי חצר סצורית שחייבת במעשר ∞ר"ש אומר חצר סצורית הצורית שהכלים נשמרים בתוכה מאי חצר הצורית אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שכן בצור מוְשיבין שומר על פתח החצר יר"ע אומר כל שאחד פותח ואחד נועל פמורה ר' נחמיה אומר כל שאין אדם בוש לאכול בתוכה חייבת רבי יוםי אומר כל שנכנסים לה ואין אומרים לו מה אתה מבקש פמורה ר' יהודה אומר שתי חצרות זו לפנים מזו הפנימית חייבת והחיצונה פמורה שאלו את רבי הלכה כדברי מי אמר להו יהלכה כדברי כולן "להחמיר: בותני" שיבת עשרים שנה שלא הביאה שתי שערות תביא ראיה שהיא בת עשרים שנה והיא איילונית לא חולצת ולא מתיבמת שבן עשרים שנה שלא הביא

ובשביעית

עולם שיהא יום אחד של שנת עשרים חשוב שנה דאף על גב דלא תנן במתניתין בן עשרים שנה ויום אחד כמאן דתנן יום אחד דמי

וצריך להשלים את כולה: ד**מנו סנו.** היכא דתנן יום אחד כגון בת שלש שנים ויום אחד וכולהי דמתני׳ בר מסיפא דקתני בת

עשרים שלא הביאה שתי שערות דהתם לא בעינן עשרים שלמים אלא משנכנס יום אחד בשנת עשרים: בשלמא דרבי ודר' יוסי בן **כיפר (ה קשיין.** ההדדי למהוי מתני׳ משבשתה דמר כב״ש ודמר כב״ה דמתני׳: בקדשים. היכה דכתיב כבש בן שנתו: מעם לעם. מיום ליום ולא אמרינן למנין עולם שתכלה שנתו ערב ר"ה: **שבבן ושבבת.** קסבר היינו בן עשרים שנה ובת עשרים שנה דמתני'. אלמא מעת לעת בעינן אליבא דהאי תנא והנך דלעיל סברי לה כעולא: שתי שנים שבשדה אחוזה. המוכר שדה אחוזה לחבירו אינו

מותר לגואלה בפחות משתי שנים [ערכין כט:] שיאכלנה לוקח שתי שנים כדכתיב (ויקרא כה) במספר שני תבואות ימכר לך ומכאן ואילך אם בא לגאול גואל ומחשב לו פירות של שתי שנים לפי חשבון הדמים שמכרה לו לפי שנים הבאים עד היובל שהלוקח שדה מחבירו

יודע שיחזירנו לו ביובל ואם היו עד היובל עשר שנים ומכרה לו בעשרה ליטרין נמצא קונה פירות של כל שנה בליטרא:

הללו ואפילו הקודם שבכולן ולא הביאה את כולן בוגרת ואינה בוגרת ואם קבל אביה בה קדושין וקדשה היא את עלמה לאחר לריכה גט משניהם דכיון שהביאה אחד מן הסימנין הללו יצתה לה במקצת מרשות אביה דאיכא למימר בוגרת הויא ואין כח בקדושי אביה להפקיע קדושין שלה וגם בה אין כח להפקיע הדושי אביה עד שתביא את כולם:

מתאנה משעה שנראה בה אחד מו

הסימנין הללו ואינה חוללת עד שיהו

כולם ולאו מילתא היא דאפילו לא

הביאה אחד מהן גדולה היא ואינה

ממאנת וחוללת שהרי כל הסימנים

הללו בבגרות נאמרו ומימי נערות היא

גדולה למיאון ולחליצה שהרי הביאה

שתי שערות. ל"א הלכה כדברי כולן

להחמיר הביאה אחד מן הסימנים

שחייבת במעשר. שקובעת תבוחה

אחד מכל אלו חייבת אם יש שם

שומר חייבת כר׳ (ה) ישמעאל אע"ג

פותח ונועל חייבת כר"ע ואע"ג דליכא

שומר ואי אין אדם בוש לאכול בתוכה

חייבת ואע"ג דליכא שומר ואיכא

פותח ונועל ואם אמר לו מה אתה

מבקש חייבת ואפי׳ לית בה חד מכל

הני. ל"א הלכה כדברי כולן להחמיר

כיון שחין אדם בוש לחכול בתוכה

קובעת למעשר שאין אוכלין מפירות

הנכנסים לה עד שיתעשרו ולהפריש

מהן על טבל אחר אסור עד שיהיה לה שומר קבוע: בותבי' לא חוללם

ולה מתיבמת. ונשחת לכל (כ) שתרלה דרחמנא פטרה דכתיב (דברים כה)

והיה הבכור אשר תלד פרט לאילונית

שאינה יולדת [יבמות יב.]: 3 סרים. לאו

בר חלילה הוא דכתיב (דברים כה) להקים

לאחיו שם בישראל והאי לאו בר הכי

הוא: ה"ג יביאו ראיה שהוא בן

נשרים. קרובי החשה יביחו רחיה:

גבו' ורמינהי אחד לי בן חשע שנים וכו'. שניהם דין אחד להם וביאתו כמאמר

בגדול כדחמרינן לעיל [מה.] חלמח

קטן הוא ובעיא אמתוני: אמר רב

שמוחל. מתני׳ כגון שנולדו בו סימני

סרים המפורשים בהערלה כל שאיו

בשרו מוליא הבל כשהוא רוחץ ושערו

הכף. מלמטה הוא על בית הרחם כמין תפוח גבוה כדמפרש

לקמן: מלמעלה. בדדין: להחמיר. איזה מאלו שתביא שוב אין

אביה מפר נדריה דמחזקינן לה בבוגרת נתקשקשו ואע"ג דלא הכסיף

או לְבַת תְּבִיא בֶּבֶשׁ בֶּן שְׁנָתוֹ לְעלָה וּבָן יוֹנָה או תר לְחַטָּאת אֶל פָּתַח אהֶל מוֹעַד אֶל הַבֹּהַן: למעשר דקי"ל חלר קובעת במסכת בילה (דף לד:): שחחד פוחח וחחד מושב עיר חומה והיתה נועל. שחין השומר קבוע לפתוח גאלתו עד תם שנת ממכרו יָמִים תִּהְיֶה גְאֻלְּתוּ: ולנעול אלא זה פותח וזה נועל לאו בת שימור היא ופטורה דלאו שמה

חלר: כל שנכנסין לה כו' פעורה. היובל תקנה מאת עמיתר במספר שני תבואת ימכּו ואע"ג דאין אדם בוש לאכול בתוכה: ויקרא3 כה טו כדברי כולן להחמיר. דאם יש בה

הגהות הב"ח

דאחד פותח ואחד נועל ואי ליכא (א) רש"י ד"ה כדברי כולן וכו׳ חייבת כר׳ שמערן אע״ג דלחד וכו׳ ואם אומרין לו מה אתה: (ב) ד״ה לא חוללת וכו' לכל מי שתרצה:

מוסף רש"י

יביאו ראיה. אם כ"ד מלריכין את היבמה לחלון ולייבס, יביאו קרובי היבמה ראיה שהוא בן עשרים. ותיפטר בלא חלילה ויבוס, ותיפטר כמו מוכינה היפוס, והוא סרים. כלומר ונולדו בו סימני סריס, והכי מפרש בו קיונני קרים, והכי מפרש בנדה (לקמן בגתי) דאי לא נילדו לו סימני סכיס אמריט האי דלא מיימי משום קטנות הוא, ומחוקיט ליה כקטן עד רוג שנומיו (יבחות בי). אחד לי בן תשע שוונה רג' שונים שנים שנים כר'. שניהס שוים דכל כמה דלא מייתי שערות קטן הוא ייבחות צוה. והוא קטן הוא ייבחות צוה. והוא הא דקתני דחשבינן ליה כגדול, כגון שנולדו לו סימני סרים, דמוכחא מילחא דהאי חזינן ביה סימני סרים חלינן ביה קטנות וחיישינן דלמא אתו (שם צו). סימני סרים, יותו (שם 12). סיננני סניס, סימנים המפורשים ביבמות (פ:) דכיון דאיכא תרמי חשביען ליה כגדול, אבל בן עשרים שלא הביא שמי שערות ואין בו סימני סרים חשבינן ליה כקטן עד רוב שנומיו כדמפרש ואזיל, ואי שלוחיו בדמפרש מאיל, ואי דליהוי בן עשרים ושערות נמי לא אייתי, אכתי לא נמי כה חיימי, חכמי נה סמכינ למיחשבים סמכים למיח סמכים עד לליהוי בן עשרים ויהה בו קימים ליים מיחשב"ם ב"ב קוה). זכי לא בולדו לו סימני סרים. מעלה לה הימני סרים. מעלה לה הימני סרים. עד רוב שנותיו. נייו שנים שהן רוב שבעים, כדכתיב (תהלים ל) ימי שנותינו בהם

שני אפנים של הנים למבדק אי משום קטטת אי משום סריסות (יבמות צו). אבריוה. האכילוהו והשקוהו עד שיהא בריא אד לקמיה. בן כ' שלא הביא למבדק אי משום סריסות (יבמות צו). אבריוה. האכילוהו והשקוהו עד שיהא בריא ומען (שום), אברחשורה. דלמא מחמת בריאותא נסרוע להו (יושבים ביב שום), מחמת בחישותא. בשהער כחוש בכשלו (שום), שנה האמורה בקרשים. כגון ככשים כני שנה (עדכין יח). שבשדה אחודה. שהמוכר שהם אחוה אינו רשבת. שנים האמורים בכן וככת (שום). שנים שנים אוים בן ושבבת. שנים האמורים בכן וככת (שום). מעת לעת. אומו יום ואומה שעה לשנה הצאה, ולא אולינן כתר מנין עולם דכי מטי משרי ניחשוב ליה שתא (שום).

מנין עולם הו"ל בן שתי שנים שכבר נולד ז' ימים לפני ראש השנה דאם לא כן הו"ל מחוסר זמן. וי"ל דאפי' אזלינן בתר שנות עולם לא מניגן ליה שנה f) אלא משעת הרצאה יאם נולד ז' ימים לפני ראש השנה מתחלת שנתו בראש השנה

ל) וכדלימל בכ"ה ודף ו ע"בן ע"ש.